

Vestíbul

8. Jo era qui, amb el so harmònic de l'aigua, donava la benvinguda als visitants de la meua *domus*. Em van fer de marbre reproduint, a petita escala, la decoració d'un gran *nimpheum*. L'aigua pujava pel meu interior fins a un petit contenidor central per acabar sobreeixint, fins al receptacle inferior. Des del meu lloc privilegiat, a l'atri de la casa, vaig ser testimoni del dia a dia de la família, dels jocs infantils... Per cert, sabeu quins eren aquests jocs?

Sala IV

9. Ben segur que de petits heu jugat amb un instrument similar. Els més menuts de la casa deixaven anar les seves alegres rialles en sentir el meu so. Aquí em podeu veure envoltat d'altres de les joguines amb les quals també gaudien. Si us hi fixeu, no són tan diferents de les actuals. A la família els agradava anar a veure l'arribada dels vaixells al port. Si us hi voleu afegir no heu d'anar gaire lluny: alceu la vista i sentireu la remor del mar.

Sala V

10. Si arribeu a Tàrraco per mar, abans de baixar a terra, haureu d'assegurar el vaixell. Jo us seré de gran utilitat. Amb el cep i el cercol de plom us garanteixo que cap moviment del mar ni cap ràfega de vent podran amb mi. I ara sí, un cop fermat el vaixell, podeu recórrer el barri portuari, ple de magatzems, i seguir la via que us portarà a la ciutat. Pareu atenció i fixeu-vos en totes les mercaderies que des d'aquí es distribueixen.

Sala IV

11. Originari de terres itàliques, vaig arribar a Tàrraco per via marítima, com ho fan moltes altres mercaderies, ben apilats a la bodega d'un vaixell. M. *Perennius Tigranus*, un afamat terrisser, em va decorar amb una escena bàquica, amb genis tocant la lira i la flauta, i em va marcar amb un segell rectangular que podeu veure a la superfície. Ara sóc una peça molt preuada de la vaixel·la d'una família tarraconense i comparteixo àpats tant amb aliments exquisits com les garotes, o ben corrents com és el pa. Per cert, sabeu com són les fleques de Tàrraco?

Sala VI

12. Si passejant per la ciutat us deixeu portar per la flaire del pa acabat de fer, no us costarà trobar-me, al pati d'una fleca. Sóc un *catillus*, la part giratòria d'un molí, i estic fet d'una pedra volcànica molt dura. Empès pels braços de fusta no paro de girar per transformar el blat en farina. I de la inscripció que em van posar (BROAE) mai ningú ha aclarit què vol dir. Vés a saber... Ja veieu que sóc un personatge modest. Us recomano que seguïu el vostre camí i podreu parlar amb Adrià, tot un emperador.

Sala VII

13. Jo, Adrià, emperador de Roma entre els anys 117 i 138, vaig residir a Tàrraco l'hivern de l'any 122 al 123 ocupant-me dels afers polítics i socials de la ciutat. Poc abans de la meua mort, un escultor local em va fer el retrat que ara us parla, ben diferent d'aquells retrats idealitzats que esteu acostumats a veure. He de dir que em va plaure molt: sento que traspua la saviesa que ens infon la deessa Minerva. Aneu a retre-li homenatge.

Sala VIII

14. Heu arribat a la seu de l'*Schola del Collegium Fabrum* de Tàrraco, del qual jo, la deessa Minerva, en sóc la patrona. Els membres d'aquest *collegium* ostenten una alta responsabilitat per la seguretat de la ciutat i dels ciutadans: s'encarreguen de bastir els edificis i, tanmateix, són els responsables d'extingir els incendis que molt sovint es declaren. Potser ha arribat el moment de parlar amb els ciutadans de Tàrraco, perquè us expliquin com és la seva vida.

Sala VII

15. Tot i que als nens no ens agraden gaire les formalitats, aquí em teniu, amb la meua *toga praetexta*. Quan compleixi 16 anys, la canviaré per una *toga virilis* i oferiré als déus lars de la meua família la *bullae aurea* que encara porto al coll. La toga, ja ho veieu, es disposa acuradament damunt de la túnica. Per a posar-me-la m'han d'ajudar altres persones, igual que a la meua mare per vestir-se o pentinar-se. Per cert, si voleu saber quin és el pentinat de moda entre les dones de Tàrraco, consulteu –sense cap compromís– a la matrona que trobareu més endavant.

Sala VI

16. A Tàrraco seguim la moda com a qualsevol altre lloc de l'imperi i ens inspirem en els retrats de la família imperial que ens arriben de Roma. El pentinat que porto, per exemple, és molt semblant al de totes les dames de la cort del nostre actual emperador, Antoni Pius. Heu de saber que en altres temps vaig ser una persona molt i molt coneguda a Tàrraco. Però si seguïu el vostre recorregut podreu conèixer altres personatges actualment més famosos. I és que... els temps canvien.

Sala VII

17. Aquí em teniu, el nen mimat del museu. Segur que heu sentit parlar de mi, del «negret». Jo us podria explicar moltes coses i xafarderies de Tàrraco, de tants i tants banquets que vaig il·luminar amb les llànties d'oli que, sense immutar-me, sostenia damunt aquesta plàtera. Torneu quan us vingui de gust i en parlem. Seguïu, però i trobareu alguns altres ciutadans il·lustres.

Sala IX

18. Sóc el meu retrat, el que van col·locar a la meua tomba en una de les sortides de la ciutat. Ha passat tant de temps que ja ningú recorda el meu nom. I ara, tothom es refereix a mi com el «retrat del desconegut». Vaig viure, però, moments molt importants per a Tàrraco: recordo com si fos avui l'estada de l'emperador Adrià. Ell, en persona, va passar moltes vegades per aquest camí per anar a les vil·les pairals. Si us animeu i aneu, per exemple, a la d'Els Munts, encara hi trobareu algun record de la seva estada.

Sala X

19. Vaig néixer a la llunyana Bitínia. De ben jove, vaig entrar al servei de l'emperador Adrià que em va estimar molt i molt. M'han dit que la meua mort, ofegat al Nil, el va trasbalsar. Suposo que per això em va fer divinitzar i va escampar el meu nom, Antínous, i la meua imatge arreu de l'Imperi. I aquí em teniu, en aquesta magnífica villa propera a Tàrraco. Però... us veig cansats. Potser us convé reposar una estona tot contemplant el *mare nostrum*.

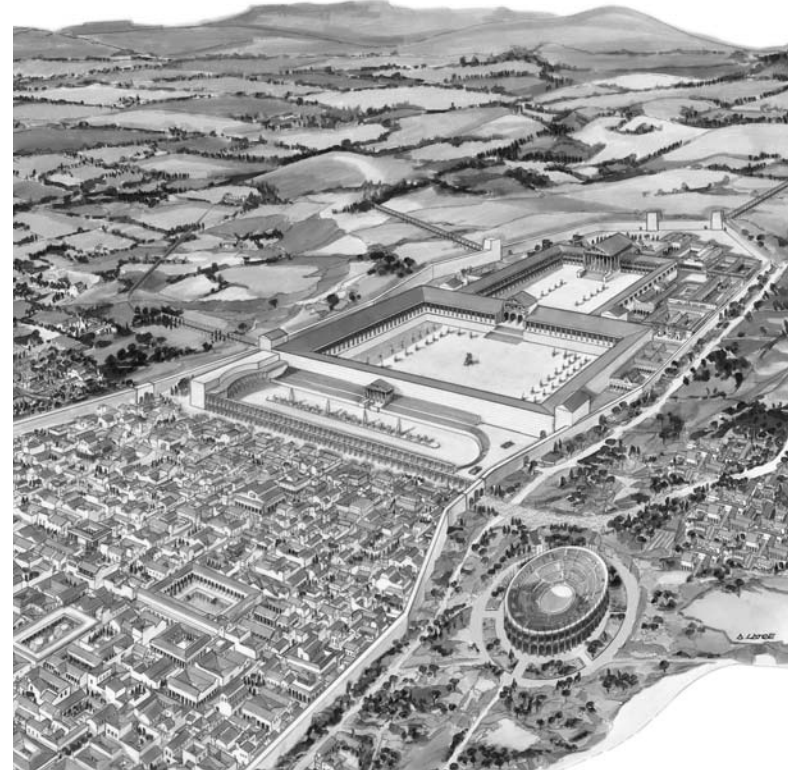
Vestíbul

20. Les meves aigües estan plenes de vida. Mireu-me bé, sense presses: besucs, molls, llenguados, pops, morenes... i tot el reguitzell d'espècies que tant agraden als habitants de Tàrraco. Oi que faig goig? Potser sóc el resum d'aquest viatge que acabeu de fer. Tàrraco deu a aquest mar el fet d'existir i de què avui, vosaltres, hàgiu pogut viatjar en el temps... Torneu quan vulgueu!

ITINERARIS PEL MNAT, 1

VIATJA A TÀRRACO DES DEL MNAT

Una contínua primavera... Així definia el poeta Florus, al s. II dC, l'ambient de la ciutat de Tàrraco, en la qual va residir donant classes de retòrica, quan li preguntaven per què la preferia en lloc de Roma. Avui, tot passejant per les sales del museu, podeu redescobrir la ciutat que va conèixer Florus, com eren els seus carrers, els seus edificis, la seva gent...

Poseu-vos el barret, retrocediu dos mil anys i seguïu totes les pistes d'aquest itinerari. Al final del periple, de ben segur que n'obtindreu una recompensa. Bon viatge a Tàrraco!

mnat
museu nacional arqueològic de Tarragona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

DL T-756-2009 © MNAT

Sala I

1. Busqueu-me entre totes les inscripcions que us envolten, llegiu-me atentament i coneixereu el nom de la ciutat que visitareu. Sóc el pedestal d'una escultura d'argent que Luci Minici Aproniani, il·lustre tarraconense, va dedicar al geni protector de la ciutat que ell tant estimà i en la qual va ocupar alts càrrecs del govern municipal: la *Colonia Iulia Vrbs Triumphalis Tarraco*. Ara que ja coneixeu el nom, podeu iniciar el recorregut per una de les construccions més antigues, que encara es conserva molt a prop meu.

2. Vaig néixer amb la ciutat, a la darrerria del segle III aC, quan el futur era encara incert. Em van bastir, com a totes les muralles, per a protegir-la i defensar-la. Ben aviat els va caldre reformar-me fent-me més ampla i més alta. Tanmateix, he patit prou transformacions al llarg del temps fins a arribar al que avui queda de mi, tan sols una cinquena part del que vaig ser. I ara, per continuar el vostre recorregut entreu a la ciutat: hi trobareu qui us expliqui més detalls.

Sala II

3. Alceu la vista, si em voleu trobar, perquè jo sóc Júpiter, déu del cel. Aquí em teniu, caracteritzat com a Júpiter Ammó, en un dels clipei que decoren el recinte de culte que presideix la ciutat. I si aneu més avall, hi trobareu la gran plaça i els edificis del Fòrum Provincial. I si seguïu, encara més avall, arribareu al circ, un del tres grans edificis d'espectacles de la ciutat. Ja que sou aquí els podríeu visitar tots tres.

4. Encara recordo les tardes que des del meu lloc privilegiat a l'*scaenae frons* gaudia de les representacions teatrals. Per si no ho sabeu sóc l'emperador representat amb abillament militar. Amb d'altres escultures de la família imperial, decorava el fons de l'escena del teatre –el més antic dels tres edificis d'espectacles–, per tal de què el públic ens pogués admirar des de les grades. Però, busqueu emocions més fortes? Si és així, us convé anar a l'amfiteatre.

5. Ara em trobeu una mica deslluït, però en altres temps vaig ocupar un lloc destacat a les grades de l'amfiteatre. La inscripció ho diu ben clar: aquest seient està reservat per al *sevir* de la ciutat, perquè pugui gaudir de l'espectacle, dels combats dels gladiadors. També vaig veure, l'any 259 dC, el martiri del bisbe Fructuós i dels seus diaques, Auguri i Eulogi. Si seguïu, més a l'esquerra, trobareu un testimoni del circ.

Sala III

6. Eutyches i Fuscus van passar davant meu moltes vegades, conduint els carros cap a la victòria, mentre giraven al voltant de l'*spina* i el públic cridava eufòric des de les grades, animant a la seva facció favorita. Jo, el podi del circ, separava la graderia de l'arena. Per davant de la façana principal del circ transcorre la Via Augusta i, més enllà, en direcció al *mare nostrum*, s'alcen les residències dels habitants de Tàrraco. Si dirigiu els vostres passos cap a allí podreu conèixer com eren de magnífiques algunes de les seves *domus*.

7. Sóc la Gorgona Medusa, i en altres temps vaig ocupar la part central d'una estança amb el paviment de mosaic, en una de les *domus* de la ciutat. El mosaic el van fer *in situ* uns artesans, que van reservar un espai per a mi, mentre m'elaboraven en un taller especialitzat. Però en aquesta sala podeu veure que no totes les estances de les *domus* tenien un terra tan elaborat. Ja que sou aquí, passeu i visiteu l'interior d'un habitatge.

TARRACO

